

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Marjan Kordaš, akad. prof. dr. Zdravko Mlinar, dr. Sanja Cukut Krilič (predsednica), izr. prof. dr. Majda Černič Istenič (podpredsednica), doc. dr. Lilijana Šprah.

PERSONALNA SESTAVA

Predstajnica: doc. dr. Lilijana Šprah.

Višje znanstvene sodelavke: izr. prof. dr. Majda Černič Istenič (delna zaposlitev), izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, doc. dr. Lilijana Šprah.
Znanstveni sodelavki: dr. Sanja Cukut Krilič, dr. Jana Šimenc (do 30. 9.).

Višja strokovna sodelavka: Anela Klemenc Bešo.

Mlada raziskovalka: Mateja Slovenc.

RAZISKOVALNI PROJEKTI

Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor.

Vodja: J. Nared (Geografski inštitut Antona Melika).

Sodelavka z inštituta: M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 4. 2018–30. 11. 2019.

Pripravljene so bile demografske projekcije in raziskana povezanost med demografskim in prostorskim razvojem na podeželskih in urbanih območjih.

DRIM: Danube Region Information Platform for Economic Integration of Migrants [Informacijska platforma Podonavske regije za ekonomsko integracijo migrantov]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Interreg V-B Podonavje.

Sodelujoče ustanove: Caritas Akademie der Diözese Graz-Seckau, Gradec, Avstrija; Ústav etnológie, Slovenská akadémia vied, Slovaška; SPF Group Ltd., Češka; GS gain and sustain OG, Avstrija; Zavod RS za zaposlovanje, Slovenija; Centar za mirovne studije, Hrvaška; Landeshauptstadt München, Nemčija; Referat für Arbeit und Wirtschaft, Kommunale Beschäftigungspolitik und Qualifizierung, Nemčija; Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft., Madžarska; Komitet pravnika za ljudska prava, Srbija.

Vodja: M. Bofulin (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavka z inštituta: S. Cukut Krilič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–30. 6. 2019.

Projekt je bil predstavljen na konferenci v Gdansk, Poljska. Pripravljen je bil (v soavtorstvu z M. Bofulin) znanstveni članek o pomenu dostopa do informacij za migrante in migrantke.

EEPOW: Posting of Workers in Eastern Europe [Napotitve delavcev v vzhodni Evropi]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropska komisija, DG Employment, Social Affairs and Inclusion.

Sodelujoče ustanove: European Centre for Social Welfare, Policy and Research, Dunaj, Avstrija; CIOFS – Formazione Professionale, Italija; Center for Social Research, Halle, Nemčija; Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Republike Srbije, Beograd, Srbija; Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Črna gora; European Movement in Albania, Albanija; PUBLIC – Asocijata za istraživanje, komunikaci i razvoj »Pablik«, Severna Makedonija.

Vodja: M. Vah Jevšnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavka z inštituta: S. Cukut Krilič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2018–31. 12. 2019.

V drugem letu je bilo v sodelovanju z vodilnim partnerjem pripravljeno primerjalno poročilo o implementaciji Direktive o napotovanju delavcev v štirih državah, pridruženih članicah EU (Albanija, Severna Makedonija, Srbija in Črna gora). Pripravljeno je bilo poročilo o politikah za Črno goro. Sodelavki z ZRC SAZU sta sodelovali na štirih strokovnih srečanjih (Avstrija, Italija, Nemčija, Slovenija) in dveh nacionalnih konferencah projekta (Srbija in Severna Makedonija). ZRC SAZU je organiziral zaključno konferenco projekta v Ljubljani in strokovno srečanje o varnosti in zdravju pri delu napotnih delavcev.

R-I PEERS: Pilot experiences for improving gender equality in research organisations [Pilotne izkušnje za izboljšanje enakosti spolov v raziskovalnih organizacijah]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropska komisija, Obzorje 2020.

Vodja: T. Petrović (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavka z inštituta: M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2018–30. 4. 2021.

Opravljen je bila analiza anketnih podatkov in izdelano poročilo.

Počitniški domovi in življenjsko stilske migracije na Hrvaškem in v Sloveniji

Vrsta projekta: bilateralni projekt (Slovenija-Hrvaška).

Sodelujoča ustanova: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Hrvaška.

Vodja projekta: N. Rogelja Caf (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavka z inštituta: S. Cukut Krilič.

Obdobje trajanja: 23. 4. 2018–31. 12. 2019.

Med gostovanjem na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu so se izvedla predavanja pri predmetih *Antropologija migracij* in *Antropologija družine in sorodstva* ter seminar pri predmetu *Antropologija družine in sorodstva*.

ACT: Communities of Practice for Accelerating Gender Equality and Institutional Change in Research and Innovation across Europe [Skupnosti praks za pospeševanje enakosti spolov in institucionalnih sprememb v evropski znanstvenoraziskovalni sferi]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropska komisija, Obzorje 2020.

Vodja: A. Hofman (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavka z inštituta: M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2018–30. 4. 2021.

Organizirana je bila fokusna skupina in pripravljeno poročilo.

Z večjo pismenostjo o duševnem zdravju do obvladovanja motenj razpoloženja

Vrsta projekta: sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja, Ministrstvo za zdravje.

Sodelujoča ustanova: Inštitut Karakter.

Vodja projekta: L. Šprah.

Sodelavke z inštituta: S. Cukut Krilič, M. Černič Istenič, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, J. Šimenc; A. Serec Hodžar (Glasbeno-narodopisni inštitut); A. Tomažič (Uprava ZRC).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2017–4. 11. 2019.

Program se je v mesecu novembru zaključil. Projektna skupina je v letu 2019 izdala večavtorsko znanstveno monografijo *Z več znanja o motnjah razpoloženja do izhodov iz labirintov: izkušnje in razmisleki*, izvedla 14 peturnih delavnic OMRA v regijah SV Slovenije, ki se jih je udeležilo 650 udeležencev, ter vzpostavila tri e-učilnice na izobraževalni spletni platformi www.omra.si, namenjene seznanjanju z anksioznimi motnjami, depresijo in bipolarno motnjo razpoloženja. Ob svetovnem dnevu duševnega zdravja je bila organizirana strokovna konferenca, na kateri so bili predstavljeni ključni rezultati programa ter bodoči izzivi pri skrbi za dobro duševno zdravje na nacionalni ravni.

Načrt in metodologija za evalvacijo implementacije Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028

Vrsta projekta: tržni projekt, Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Vodja projekta: L. Šprah.

Sodelavki: D. Knežević Hočevar, A. Klemenc Bešo.

Obdobje trajanja: 3. 12. 2019–24.12. 2020.

Izdelana sta bila načrt in metodologija za vrednotenje ukrepov, ki jih je predvidel nacionalni program duševnega zdravja za časovno obdobje 2018–2028. Evalvacijski načrt je vseboval kazalnike za spremljanje implementacije resolucije in predloge metodoloških pristopov za 150 ukrepov.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Černič Istenič** je članica Sveta za ženske na podeželju pri Ministrstvu za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo in recenzentka Agencije za raziskave (Research Executive Agency – REA) pri EU v okviru *Obzorja 2020: Innovative Training Networks (ITN) 2019, Marie Skłodowska-Curie actions Individual Fellowships 2019 SOC PANEL*.
- **L. Šprah** je članica delovne skupine za evalvacijo implementacije *Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028* pri Ministrstvu za zdravje.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Sanja Cukut Krilić

- *Migrant integration and the importance of access to information: the experience of the DRIM project*. Predavanje na konferenci *10th Annual Forum of the EU Strategy for the Baltic Sea Region 2019*, Gdansk, Poljska, 13. 6.
- *Posted workers and bilateral and multilateral cooperation: the case of Slovenia*. Predavanje na konferenci *Posting of Workers in Eastern Europe - Peer Review (EEPOW)*, Trst, Italija, 26. 6.
- *Posting of workers: Montenegro*. Predavanje na zaključni konferenci *Posting of Workers in Eastern Europe (EEPOW)*, Ljubljana, 24. 10.

Majda Černič Istenič

- *(Un)availability of social and labour support to farm families in case of occupational injuries and illnesses*. Referat na znanstveni konferenci Evropskega združenja za ruralno sociologijo: *Rural Futures in a Complex World*, Trondheim, Norveška, 27. 6.
- *Precarious situations of farming occupation*. Referat na znanstveni konferenci Evropskega sociološkega združenja: *Boundaries, barriers and belonging*, Manchester, Združeno kraljestvo, 23. 8.
- *Experiences of farm families with the consequences of occupational diseases and injuries from the historical perspective*. Referat na znanstveni konferenci ITH: *Working on the land: actors, societies and environments*, Linz, Avstrija, 6. 9.

Duška Knežević Hočevar

- *Farming stress beyond the numbers: a health conjuncture approach*. Referat na konferenci *Rural Futures in a Complex World*, Trondheim, Norveška, 26. 6.
- *Udeleženske in udeleženci delavnic o programu OMRA*. Predavanje na strokovni konferenci *Inovativnost in uspešnost programa OMRA: večnivojsko do boljšega prepoznavanja motenj razpoloženja v Sloveniji*, Ljubljana, 10. 10.

Mateja Slovenc

- *Vpliv kmetijske mehanizacije na družbena razmerja*. Referat na 7. simpoziju mladih raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene poti: *Kam greš tehnologija? = Where to, technology?*, Ljubljana, 24. 10.

Lilijana Šprah

- *Z večjo pismenostjo o duševnem zdravju do obvladovanja motenj razpoloženja: predstavitev programa OMRA in njegovih dosežkov*. Predavanje na strokovni konferenci *Inovativnost in uspešnost programa OMRA: večnivojsko do boljšega prepoznavanja motenj razpoloženja v Sloveniji*, Ljubljana, 10. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

Sanja Cukut Krilić

- Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Zagreb, Hrvaška, 16. 11.–15. 12.: gostovanje in predavanja na oddelku.

Majda Černič Istenič

- Newcastle University, the Centre for Rural Economy, Newcastle, Združeno kraljestvo, 1. 4.: udeležba na sestanku upravnega odbora centra.

PEDAGOŠKO DELO

Sanja Cukut Krilić

- Modul MM32 *Migracije in mali narodi / Migration and small nations*. Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Nemčija, Češka, Južnoafriška republika, Norveška, Slovenija, Sudan, Uganda, 2. letnik 2. stopnje študija na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Ljubljana, 1. 10.–30. 11., tri gostujoča predavanja (nosilka predmeta: D. Knežević Hočevar).

Majda Černič Istenič

- *Sociokulturna animacija in lokalni razvoj*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Andragogika* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

- *Ruralna sociologija*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Ekonomika naravnih virov* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Sociologija kmetijstva, prehrane in naravnih virov*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Agronomija* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Duška Knežević Hočevar

- Modul MM32 *Migracije in mali narodi / Migration and small nations*. Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Nemčija, Češka, Južnoafriška republika, Norveška, Slovenija, Sudan, Uganda, 2. letnik 2. stopnje študija na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Ljubljana, 1. 10.–30. 11.

MENTORSTVO

Majda Černič Istenič

- Sara Šušteršič, magistrsko delo (mentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 1. 3.).
- Špela Rustja, diplomsko delo (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 9. 9.).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://dmi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Since 2000, the interdisciplinary research group at the Sociomedical Institute ZRC SAZU has focused its research interest to phenomena of well-being and mental health. The Institute combines knowledge and research orientations of sociology, anthropology and medical and health psychology. Broad array of research topics extends from migration and ageing, family farming to mental health, stress at the workplace, long-term care, domestic violence, digital health, and mental health literacy. Within the national project, the associates implemented three e-classrooms designed for improving mental health literacy of mood disorders, published a scientific monograph on recognition and coping with mood disorders, carried out 14 of five-hour workshops OMRA (With raised mental health literacy to better managing of mood disorders) in the regions of North-Eastern Slovenia, attended by 650 participants and carried out anthropological field research among medical staff, users and health start-ups (Health in your pocket and on the internet: critical re-examination of contemporary advanced tools and technological intervention in the healthcare arena). Within two international projects – under the Progress Programme and the Danube Transnational Programme – a co-authored scientific text on the topic of migrants' access to information was prepared (Danube Region Information Platform for Economic Integration of Migrants) and the final outputs of the project – comparative report, policy brief, peer review and final project conference - were completed (Posting of Workers in Eastern Europe).

The institute cooperates with several institutions in Slovenia; among them are: Faculty of Arts, University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, University of Ljubljana, University of Nova Gorica, Association of Free Trade Unions of Slovenia, Institute Karakter, Medical Chamber of Slovenia, University Medical Centre Ljubljana, Ministry of Labour, Family and Social Affairs, Ministry of Health, Health Insurance Institute of Slovenia, National Institute of Public Health, Ministry of Agriculture, Forestry and Food.

Some of the associates are university professors and gave lectures and lessons at the University of Ljubljana, the University of Nova Gorica and the Postgraduate School ZRC SAZU.

The institute bibliography for 2019 is available at: <http://dmi.zrc-sazu.si/>.